

Prof. J. Nathans

Het MAB vóór 50 jaar

december 1932

Het is boeiend om telkens weer te bemerken dat onze voorgangers met tal van problemen worstelden die thans geheel of ten dele tot oplossing zijn gekomen. Zo is de vraag of de accountantsverklaring mede betrekking heeft op hetgeen omtrent de verantwoording in gezamenlijk daarmede openbaar gemaakte stukken wordt medegedeeld, onderwerp van een uitvoerige discussie naar aanleiding van het door I. Roet Jzn in het mei-nummer ingediende 'lastige geval'. Hoewel het daarbij in concreto ging om enkele L-staten in het verslag van een levensverzekeringsmaatschappij welke een misleidend beeld te zien gaven, valt het niet moeilijk om het probleem te veralgemenen. W. Westra, in die tijd een man van gezag, dient de probleemsteller van antwoord waarbij hij zich in de eerste plaats in de pas weet te lopen met Textor, van wie ik reeds eerder kon vertellen, dat diens inzichten ook destijds reeds te weinig algemene bekendheid genoten. Textor stelt zich op het standpunt dat het een logische gevolgtrekking is uit de theorie, dat de accountant verantwoordelijk is voor het verschaffen van een zo juist mogelijk beeld van de gevolgen van het gevoerde beheer (zoals de Wet op het Levensverzekeringsbedrijf dat had geformuleerd). Hij onderscheidt dan twee gevallen:

– Wanneer toelichtende cijfers principes naar voren brengen die uit de verantwoordingsstukken zelf niet kunnen blijken en de toelichting dus feitelijk een integrerend deel daarvan vormt, dienen die toelichtende cijfers (staten) van een verklaring te worden voorzien; bij de verklaring op de overige verantwoordingsstukken moet daarnaar worden verwezen.

– In het geval dat er principes uit blijken die in de jaarrekening niet voldoende kunnen worden belicht is die deugdelijkheidsverklaring overbodig want deze wordt immers door die van de (jaar)rekening omvat.

De auteur van het lastige geval, Roet, geeft een uitvoerige opsomming van hetgeen een jaarverslag kan omvatten en is van mening dat het in wezen van ondergeschikt belang is of men mededelingen van financiële aard in een bepaalde vorm giet. Voor de balans, de verlies- en winstrekening, de daarop aansluitende én de afzonderlijke toelichtingen behoort de accountant zich verantwoordelijk te voelen; hetzelfde is het geval met verhoudingscijfers of andere 'indirecte cijfers' die ontleend zijn aan de administratie tenzij uit de verklaring het tegendeel blijkt. Hij draagt ook de verantwoordelijkheid voor statistische overzichten e.d. Ook op technische

gegevens, prospectieve en retrospectieve mededelingen en de begroting gaat hij in; zelfs het prae-advies van commissarissen is onderwerp van zijn beschouwing: de accountant, die zijn opdracht van commissarissen krijgt is wellicht niet verantwoordelijk voor het gedeelte dat door de commissarissen is ondertekend, indien uit de verklaring blijkt dat de controle door commissarissen is opgedragen. Uit praktische en morele overwegingen zal het wel aanbeveling verdienen ook deze gegevens ter inzage te vragen.

Aan dit laatste nummer van 1932 is het consciëntieuze verslag van de dat jaar georganiseerde accountantsdag toegevoegd. Ook op deze dag blijkt de Royal Mail Steam Packet Co. Case zijn sporen nagelaten te hebben.

Uit het verslag kan gelezen worden dat er zo'n 15 keer werd geapplaudiseerd; gelachen werd er echter niet.